



**Вікторія ПАНАСЕНКО**,  
учений секретар ДУ  
«Держґрунтохорона»,  
кандидат сільсько-  
господарських наук

## ПРО РОДИЮЧІСТЬ ҐРУНТІВ – З ЕКСПОЗИЦІЇ

сить непросто. Досвід роботи ДУ «Держґрунтохорона» показує, що невеликий відсоток аграріїв розуміють значення збереження ґрунтів та їх родючості. Тому привернути увагу землекористувачів до збереження основної властивості ґрунту — родючості — складно. У більшості випадків, негативні зміни у ґрунті відбуваються непомітно для людського ока, та й сам ґрунт, будучи природно-історичним тілом, не «голосить» про ту шкоду, яку йому завдають. Але з плином часу ці зміни починають давати знати про себе, завдаючи збитків аграріям через різке зменшення врожаю. Саме тоді господар поля починає досліджувати причини. Нерідко усунення негативних наслідків вартує на порядок дорожче, ніж вжиття запобіжних заходів, і потребує тривалих заходів. Отже, якщо про це не говорити, якщо не інформувати виробників про можливі наслідки споживацького та нерационального використання ґрунтів, ми можемо втратити ті родючі чорноземи, якими так хвалиться Україна.

Разом з тим, протягом чотирьох днів роботи «Агро-2013», відвідувачів, які підходили з цікавістю та запитаннями до експозиції ДУ «Держґрунтохорона», було чимало.

Найбільший інтерес викликали три двометрові ґрунтові моноліти у циліндрах із оргскла. Така форма представлення ґрунтових монолітів є унікальною і, напевне, вперше з'явлена світу на «Агро-2013». Технічно виконати таку роботу на порядок складніше, ніж за класичною загальноприйнятою формою, але разом з тим забезпечує огляд ґрунтового розрізу у всій його красі по всьому діаметру.

Зазвичай, для цього використовується дерев'яний ящик форми чотирикутної призми з однією закритою стороною, що дозволяє оглядати лише одну сторону моноліту.

Крім того, ДУ «Держґрунтохорона» представила результати

агрохімічної паспортизації земель сільськогосподарського призначення, зокрема, картограми забезпеченості ґрунтів України за вмістом гумусу, рухомого фосфору, обмінного калію і реакції ґрунтового розчину. Відвідувачів цікавило наскільки родючими є ґрунти того регіону, де вони проживають чи мають земельну ділянку. Типове запитання фермерів чи дачників; «Як дізнатися про якісний стан ґрунтів моєї ділянки?» — без відповіді не залишалося, адже саме ДУ «Держґрунтохорона», яка включає 24 філії з 49-річним досвідом роботи агрохімічного обстеження ґрунтів, володіє повною інформацією про родючість ґрунтів України та розробляє рекомендації щодо поліпшення їх якісного стану.

Не меншу увагу приділяли відвідувачі науково-методичній літературі, яка розроблена Інститутом охорони ґрунтів. Зокрема, рекомендації щодо вирощування сільськогосподарських культур, їх удобрення, застосування хімічних меліорантів, ґрунтозахисних технологій, монографії та брошури щодо агрохімічного та еколого-агрохімічного стану ґрунтів, оптимізації родючості ґрунтів при вирощуванні сільськогосподарських культур, баланс елементів живлення та інше. Слід відмітити, що найбільший попит мали рекомендації по внесенню добрив під основні сільськогосподарські культури. Скільки і чого треба внести, щоб отримати високий і якісний урожай, — це питання, яке цікавить селянина передусім.

Хочеться вірити, що ті зусилля, які були докладені ДУ «Держґрунтохорона» для участі у виставці і оформленні експозиції, спілкування, яке мали співробітники з відвідувачами, дадуть свій результат. Можливо, це не будуть масштаби країни, але навіть якщо кілька фермерів почнуть звертати свою увагу на збереження родючості ґрунтів, вважаємо, що захід вдався.

